

การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 5

BUDGET ADMINISTRATION IN BASIC EDUCATION SCHOOL UNDER THE SECONDARY SERVICE AREA OFFICE 5

วิกกร ยิ้มย่อง¹, รองศาสตราจารย์ ดร. วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์², ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา สกุลธนะศักดิ์ มัวร์³
Vigorn Yimyong¹, Wisut Wichitputcharaporn², Kanda Sakulthanasakdi Moore³

¹นิสิตศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

²อาจารย์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

³อาจารย์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Received : May 8, 2018

Revised : June 6, 2018

Accepted : July 20, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานด้านบริหารงบประมาณจำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 120 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมาคือด้านการจัดสรรงบประมาณ ส่วนด้าน การบริหารงานพัสดุ และสินทรัพย์ มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับต่ำสุด และ 2) การเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณด้านบริหารงานการเงิน และด้านการบริหารงานพัสดุ และสินทรัพย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การบริหารงบประมาณ, สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

Abstract

This research's objectives were to: research condition Budget Administration in Basic Education School under The Secondary Education Service Area Office 5; and 2) compare Budget Administration in Basic Education School by position, working experience, and school size. The 132 samples, from Educational Manager and Budget Management Teacher. The instrument for this research used questionnaire constructed by the researcher, 120 questionnaires were returned. The data were analyzed in terms of percentage, mean, standard deviation, One-Way ANOVA and Scheffe's method.

The research found that: 1) The condition Budget Administration in Basic Education School under The Secondary Education Service Area Office 5, the overall performance was at a high level. When considered on each side found that Resource Mobilization And Investment for Education were the highest rank followed by Budget Allocation. While Inventory and Asset Management were at the lowest level. 2) Comparison of Budget Administration in Basic Education School under The Secondary Education Service Area Office 5 found that administrators and teachers with different in experience in work and the size of school show different opinions in budget management in financial management. There was a statistically significant difference at .05 level.

Keywords: Budget Administration, Basic Education School, The Secondary Education Service Area Office 5

ภูมิหลัง

จากเจตนาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ต้องการให้มีการปฏิรูปการศึกษา โดยการกระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ที่กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระ และมีความเข้มแข็ง รัฐจึงให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล โดยได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 โดยในมาตรา 35 ดังนี้ “สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 34 เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล เมื่อมีการยุบเลิกสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้มีความเป็นนิติบุคคลสิ้นสุดลง” การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล มีขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษา ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) การบริหารวิชาการ เป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด 2) การบริหารงบประมาณ เป็นการบริหารเกี่ยวกับการจัดทำและนำเสนอของงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารงานการเงิน การบริหารบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ 3) การบริหารงานบุคคล เป็นการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ เป็นการวางแผนอัตรากำลัง กำหนดตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการออกจากราชการ 4) การบริหารงานทั่วไป เป็นการดำเนินงานด้านธุรการ ข้อมูลด้านสารสนเทศ อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม งานส่งเสริมกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ [1]

ปัจจุบันโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีโครงสร้างการบริหารใหม่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ทำให้โรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาแยกโครงสร้างการบริหารออกจากกันอย่างชัดเจน คือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ดูแลการจัดการของโรงเรียนระดับประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ดูแลการจัดการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เป็นที่คาดหมายว่าจะทำให้โรงเรียนมัศึกษามีความคล่องตัวในการบริหารจัดการมากขึ้น ทั้งในเรื่องด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 เพื่อให้โรงเรียนได้ใช้เป็นคู่มือประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการพัฒนาการบริหารให้มีคุณภาพสูงสุด ซึ่งมีมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งมีขอบข่ายงาน 6 ด้าน คือ 1) การทำหลักฐานการเงินและการบัญชี 2) การรับเงิน 3) การจ่ายเงิน 4) การเก็บรักษาเงิน 5) การควบคุมและตรวจสอบ 6) การประเมินผลการใช้จ่ายตามแผนการใช้จ่าย [2]

การบริหารงบประมาณ เป็นงานหนึ่งของการบริหารโรงเรียนที่มีความสำคัญยิ่ง ทั้งนี้เพราะการบริหารโรงเรียน ถ้าหากผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญ และไม่มีการวางแผนในการใช้เงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารโรงเรียนนั้นๆ ก็มักประสบปัญหาในการบริหารโรงเรียน

ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญในการรับผิดชอบ ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การบริหารงบประมาณและการรายงานผล โดยมุ่งเน้นผลสำเร็จของงาน และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภายใต้งบประมาณที่มีอย่างจำกัด โดยสถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินงานตามเงื่อนไขการจัดการทางการเงิน มีการวางแผนกลยุทธ์และวางแผนงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า การจัดระบบจัดซื้อจัดจ้างให้มีประสิทธิภาพ รัดกุมและโปร่งใส มีมาตรฐานการควบคุมงบประมาณ และการกำหนดความรับผิดชอบเรื่องการบัญชีและการเงิน การบริหารสินทรัพย์เพื่อให้ใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ให้คุ้มค่ามากที่สุด การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน เพื่อแสดงความโปร่งใส การควบคุมและตรวจสอบภายใน ทั้งนี้เพื่อควบคุมการใช้งบประมาณและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

แต่อย่างไรก็ตาม การบริหารงบประมาณก็ยังมีปัญหาหลายด้าน เช่น ด้านการทำหลักฐานการเงิน และการบัญชี ซึ่งเป็นงานที่มีปริมาณงานมาก ต้องอาศัยบุคลากรที่มารับผิดชอบงานด้านการจัดหลักฐานการเงินและการบัญชีโดยเฉพาะ และบุคลากรนั้นต้องมีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน ซึ่งปัจจุบันจะใช้ครูเป็นผู้ดำเนินการ ทำให้ครูที่มีหน้าที่หลักทางด้านการจัดการเรียนการสอน ไม่สามารถดำเนินการได้ทันต่อเวลาและไม่เป็นปัจจุบัน ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเป็นอย่างมาก และด้านการประเมินผลการใช้จ่ายตามแผนการใช้จ่าย ซึ่งเป็นสิ่งที่บุคลากรในสถานศึกษาไม่สามารถรับทราบรายละเอียดได้ทุกเรื่อง ในด้านการเปิดเผยข้อมูลอย่างชัดเจน ทำให้กระบวนการด้านการประเมินผลการใช้จ่าย จึงไม่ผ่านการดำเนินการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย กรณีการ พลาดทรา [3] จึงส่งผลเสียต่อการบริหารงานของผู้บริหารเป็นอย่างมาก เพราะว่างานงบประมาณและการเงิน เป็นงานที่ช่วยสนับสนุนงานอื่น ๆ ให้คล่องตัว หากผิดพลาดจะมีผลเสียที่เห็นเด่นชัดกว่างานอื่น ๆ

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา และครูจึงมีความสำคัญในการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหารงานงบประมาณ ถือเป็นปัจจัยหลักของสถานศึกษาทุกระดับ ซึ่งผู้บริหารต้องอาศัยความรู้ รอบคอบ และระมัดระวัง ในการบริหารงานงบประมาณให้ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย และมีให้เกิดข้อผิดพลาด อันจะส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการได้ เป็นเหตุให้ผู้วิจัยสนใจ ที่จะศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสิงห์บุรี จากความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูผู้ทำหน้าที่ด้านงบประมาณว่าเป็นอย่างไร เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทาง

สำหรับผู้บริหารและครู ของสถานศึกษาในการพัฒนาการบริหารงบประมาณ เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการจัดการศึกษาของประเทศในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 5
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 64 คน และครูผู้ปฏิบัติงานด้านบริหารงบประมาณ จำนวน 128 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 192 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยเทียบจำนวนจากตารางของ Krejcie & Morga (1970) ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) คำนวณตัวอย่างตามสัดส่วน ให้ได้ตัวอย่างตามขนาดตัวอย่างที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาจากเอกสาร ตำรา และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 1 ชุด สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานด้านบริหารงบประมาณโดยแบบสอบถามมี 2 ตอน แบ่งเป็น

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 7 ด้านคือ 1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณ 3) การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รายงานการใช้จ่ายเงิน และผลการดำเนินงาน 4) การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา 5) การบริหารงานการเงิน 6) การบริหารการบัญชี และ 7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนมี 5 ระดับ คือ 5 หมายถึง การปฏิบัติในระดับมากที่สุด, 4 หมายถึง การปฏิบัติในระดับมาก, 3 หมายถึง การปฏิบัติในระดับปานกลาง, 2 หมายถึง การปฏิบัติในระดับน้อย และ 1 หมายถึง การปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน แล้วนำมาให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ
2. วิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านบริหารงบประมาณ ที่มีต่อการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ คือ ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และหากพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้ วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาด้านการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 สรุปผลการศึกษาได้ 3 ประเด็น ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหาร 40 คน และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านบริหารงบประมาณ 80 คน ส่วนใหญ่ พบว่า มีประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน 5-10 ปี และดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาขนาดเล็ก 51 คน

2. การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยภาพรวม และรายด้านพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นอันดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการจัดสรรงบประมาณ การจัดทำและเสนอขอของบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การบริหารงานบัญชี การบริหารงานการเงิน ตามลำดับ ส่วนด้าน การบริหารพัสดุ และสินทรัพย์อยู่ในลำดับสุดท้าย

3. เปรียบเทียบการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน ผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการบริหารงานการเงิน และการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ แตกต่างกัน ผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านการบริหารงานการเงิน และการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

จากการศึกษาด้านการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยภาพรวมและแยกเป็นรายด้านทั้ง 7 ด้าน ผู้ศึกษามีข้อวิจารณ์ ดังนี้

1. การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยภาพรวม

การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยภาพรวม พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.69) แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านบริหารงบประมาณ มีการการบริหารงบประมาณทั้ง 7 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สร้อยวสันต์ ศรีคำแหง [4] ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรี เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรี เขต 1 ในภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมิภาคินศม์ อิศระยางกุล [5] ได้ทำการวิจัยการพัฒนาารูปแบบการบริหารงานงบประมาณและการเงินในอนาคต สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติจริงสูงสุดในปัจจุบันของการบริหารงบประมาณและการเงินของโรงเรียนโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของชูปรี ม่วงกุ่ม [6] ได้ทำการวิจัยการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็เกิด โดยใช้แบบสอบถาม ประชากรคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในการศึกษา ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการบริหารงบประมาณด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับสูงสุด (\bar{X} = 3.98, S.D. = 0.85) อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูมีการบริหารการใช้ทรัพยากร และทุนการศึกษา อย่างคุ้มค่า มีการร่วมกันวางแผนการใช้ทรัพยากรภายในโรงเรียน และมีการกำกับ ติดตาม การใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสายบัว กล้วยดี [7] ได้ศึกษา เรื่องสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานงบประมาณของผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีพบว่าสภาพการปฏิบัติงานงบประมาณของผู้บริหารและครู ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนการการบริหารงบประมาณด้านการบริหารงานพัสดุ และสินทรัพย์มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับต่ำสุด (\bar{X} = 3.65, S.D. = 0.42) ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้ว อาจเป็นเพราะว่าในโรงเรียน ยังขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความพร้อมในการรับผิดชอบงานพัสดุ จึงทำให้มีปัญหาในการตรวจสอบพัสดุ ครุภัณฑ์ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำฐานข้อมูลสินทรัพย์ของโรงเรียนที่ไม่เป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับในปี พ.ศ. 2560 มีการเปลี่ยนมาใช้ พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 แทนการใช้ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสรารักษ์ ศิริพงษ์ [8] ได้ศึกษา เรื่องปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 พบว่า ด้านการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 5

1) ผู้บริหารและครู ที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แตกต่างกันมีรายละเอียดการอภิปราย ดังนี้

การบริหารงบประมาณ จำแนกตามตำแหน่ง ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ โดยรวมเฉลี่ยไม่ต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ ในแต่ละโรงเรียนได้มีการวางแผนการดำเนินงาน/โครงการ กำหนดจุดประสงค์เพื่อจัดทำและเสนอของงบประมาณ มีการจัดโครงสร้างการบริหารงบประมาณอย่างไว้อย่างชัดเจน และมีการชี้แจงให้บุคลากรได้รับทราบอย่างทั่วถึง เพื่อแสดงถึงความโปร่งใส ถูกต้อง และสามารถติดตาม ตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิดา ช่วยบำรุง [9] ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า เมื่อจำแนกตามตำแหน่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผู้บริหารและครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 แตกต่างกัน มีรายละเอียดการอภิปราย ดังนี้

การบริหารงบประมาณ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ โดยรวมเฉลี่ยไม่ต่างกันและเมื่อแยกพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานการเงินกับด้านการบริหารงานพัสดุ และสินทรัพย์ ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานการเงิน กับด้านการบริหารงานพัสดุ และสินทรัพย์โดยเฉลี่ยแตกต่างกัน โดยผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า

10 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานการเงิน กับด้านการบริหารงานพัสดุ และสินทรัพย์มากกว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายบัว กัญยดี [10] ได้ศึกษา เรื่องสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานงบประมาณของผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี พบว่า สภาพการปฏิบัติงานงบประมาณของผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาเมื่อจำแนกตาม ประสบการณ์การทำงานด้านงบประมาณมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แตกต่างกัน

การบริหารงบประมาณ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาด ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณโดยรวมเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน และเมื่อแยกพิจารณารายด้านพบว่า 1) ผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ 2) ผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียน ขนาดเล็ก กับ ผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ โดยเฉลี่ย แตกต่างกันโดยผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณด้านการบริหารงานพัสดุ และสินทรัพย์มากกว่า ผู้บริหารและครูที่อยู่ใน โรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สร้อยยวสันต์ ศรีคำแหง [4] ได้ศึกษา เรื่องการบริหารงบประมาณใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาด ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณ ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการศึกษากการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ

จากผลการศึกษากการบริหารงบประมาณพบว่า โรงเรียนมีการมอบหมายงาน โดยมีผู้รับผิดชอบงานงบประมาณใน แต่ละด้านอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ ควรจัดทำเอกสารที่มีผู้รับผิดชอบ งานงบประมาณในแต่ละด้านไว้อย่างชัดเจน เช่น คำสั่งการปฏิบัติงาน คู่มือแผนงาน/โครงการ คู่มือการจัดซื้อจัดจ้าง หรือ แนวทางการปฏิบัติงาน แจกให้ครูได้ศึกษา เพื่อให้ครูปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบ ให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการ บริหารงบประมาณ

2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ

จากผลการศึกษากการบริหารงบประมาณพบว่า การจัดสรรงบประมาณภายในโรงเรียน มีการแสดงผลที่ สนับสนุนขอเพิ่มงบประมาณ พร้อมทั้งแสดงรายละเอียดทั้งหมดของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณหรือบุคลากรผู้เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบงานในแต่ละโครงการ ควรร่วมมือกันแสดง เหตุที่สนับสนุนขอเพิ่มงบประมาณ และแสดงรายละเอียดของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้การจัดสรร งบประมาณ มีความเหมาะสม ตามลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ ที่กำหนดไว้

3. ด้านการตรวจสอบ ติดตามประเมินผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงาน

จากผลการศึกษากการบริหารงบประมาณพบว่า โรงเรียนมีเจ้าหน้าที่ ที่มีความรู้ความสามารถ มีความเหมาะสมกับ การตรวจสอบภายในมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณควรสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ ที่ทำงาน

ด้านการตรวจสอบภายใน ให้ไปอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถเพื่อให้โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความสามารถในการตรวจสอบภายใน ได้ในระดับปานกลางถึงมาก และการตรวจสอบภายในควรได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากฝ่ายบริหารด้วย

4. ด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา

จากผลการศึกษากการบริหารงบประมาณพบว่า โรงเรียนมีการระดมทรัพยากร และทุนการศึกษา ร่วมกับชุมชน และหน่วยงานต่างๆ เพื่อพัฒนาโรงเรียน และนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณหรือบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง ควรร่วมมือกัน ช่วยกันวางแผนการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ให้มีมากขึ้น ในการระดมทรัพยากรและทุนการศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาโรงเรียน และนักเรียน

5. ด้านการบริหารงานการเงิน

จากผลการศึกษากการบริหารงบประมาณพบว่า โรงเรียนมีการจัดทำเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับงานการเงิน ได้อย่างครบถ้วนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณควรมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง ในการปฏิบัติงานให้มีมากขึ้น โดยการส่งไปอบรม หรือมีคู่มืออ่านเสริม เพื่อให้การจัดทำเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับงานการเงิน มีความครบถ้วน ตามเป้าหมายที่กำหนด

6. ด้านการบริหารงานบัญชี

จากผลการศึกษากการบริหารงบประมาณพบว่า โรงเรียนมีเอกสารทางการบัญชีประเภทต่างๆ และมีการลงบัญชีอย่างถูกต้อง เป็นปัจจุบันตรวจสอบได้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณควรมีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติการด้านการบริหารบัญชี ที่มีความรู้ ความสามารถ ด้านระบบการจัดทำบัญชี การทำบัญชีประเภทต่างๆ และลงบัญชีได้อย่างถูกต้อง

7. ด้านการบริหารงานพัสดุ และสินทรัพย์

จากผลการศึกษากการบริหารงบประมาณพบว่า โรงเรียนมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถ และมีความพร้อมในการรับผิดชอบงานพัสดุมีค่าเฉลี่ยต่ำ สุดดังนั้นผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณควรสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านพัสดุ ให้ไปอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถหรือมีคู่มือการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ด้วยวิธีการต่างๆได้ตามระเบียบ ตามขั้นตอน รัศกุม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

8. ความแตกต่างของประสบการณ์ในการทำงาน

จากผลการศึกษากการบริหารงบประมาณพบว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณด้านการบริหารงานการเงินกับด้านการบริหารงานพัสดุแตกต่างกัน เพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี ความรู้ความชำนาญในด้านการบริหาร และการปฏิบัติงานยังน้อย ซึ่งเรื่องการเงิน และพัสดุ ต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มีความพร้อม และต้องมีความรับผิดชอบ ดังนั้น ผู้บริหารและครูที่ต้องทำหน้าที่ด้านการเงินและพัสดุ ควรได้รับการอบรม ให้มีความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และผู้บริหารโรงเรียนควรมีการกำกับ ติดตาม นิเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการเงิน และพัสดุ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

9. ความแตกต่างของขนาดสถานศึกษา

จากผลการศึกษากการบริหารงบประมาณพบว่าผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณด้านการบริหารงานการเงินกับด้านการบริหารงานพัสดุแตกต่างกันเพราะผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก อาจมีจำนวนบุคลากรน้อย งบประมาณที่ได้รับน้อยและครูส่วนใหญ่ที่มาทำหน้าที่ก็

เป็นครูบรรจุใหม่ ประสบการณ์ในการทำงานน้อย ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานเขตพื้นที่ หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรให้ความสำคัญกับโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ขาดแคลนครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษา โดยให้งบจ้างบุคลากรที่มีความขาดแคลนเพิ่มเติม เพื่อให้การปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กมีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการศึกษา การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในด้านการบริหารงานการเงิน การบริหารงานพัสดุ และสินทรัพย์โดยภาพรวม มีความแตกต่างกัน ในเรื่องประสบการณ์ทำงาน กับขนาดของโรงเรียน ที่ผู้บริหารและครูปฏิบัติงานอยู่ ดังนั้นจึงควรมีวิธีการส่งเสริมเพื่อพัฒนาการบริหาร กระบวนการทำงาน และแนวทางการแก้ไขปัญหา ด้านบริหารงานงบประมาณ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานต่อไป

2. หากต้องการศึกษาในครั้งต่อไปควรศึกษาถึงวิธีการบริหาร วิธีการพัฒนากระบวนการทำงาน และแนวทางการแก้ไขปัญหา การบริหารงานงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการ.
- [2] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2552). *หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการ.
- [3] กรรณิการ์ พลลาก. (2559). *ปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชีของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานการเงิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5.วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา,มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.*
- [4] สร้อยยสันต์ ศรีคำแหง.2553. *การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.*
- [5] ภูมิภาติณศม์ อีสสระยางกุล. (2554). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงบประมาณและการเงินในอนาคต สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา,จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- [6] ชูبری ม่วงกุ่ม.(2558).*การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.*
- [7] สายบัว กล้วยดี. (2556). *สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานงบประมาณของผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.*
- [8] สราภักษ์ ศิริพงษ์. (2559). *การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา,มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- [9] วณิดา ช่วยบำรุง. (2550). *การศึกษาปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.*